

Lea Hendriks is vierdejaars studente aan hogeschool Ipabo te Amsterdam. Zij heeft deelgenomen aan het uitstroomprofiel onderzoekend leren en heeft daarbij stage gelopen op basisschool de Hoeksteen in Enkhuizen.

“Het is een vernieuwende methode, Het is anders dan ik van andere methodes gewend ben.”

UITBLINKEN MET BLINK WERELD?

Wie wil dat nou niet?

Elke leerkracht wil uitblinken in wat zij doet. De methode Blink wereld geeft hiervoor veel handvatten, maar maakt het niet automatisch ook gemakkelijk om het beste uit elke les wereldoriëntatie te halen. Waar zit dat hem nou in? Hoe kan dit anders? Dat is wat ik mij af vroeg toen ik de lessen van Blink wereld ging geven.

LEA HENDRIKS

Hogeschool Ipabo
16-04-2018

9005211

Samenvatting

In dit artikel staat beschreven hoe er door middel van onderzoek op basis van observaties, enquêtes en literatuur is gezocht naar een antwoord op de volgende vraag:

Op welke wijze kan de leerkracht van groep 6 op basisschool de Hoeksteen efficiënt gebruik maken van wereldoriëntatie methode Blink wereld, door beredeneerd een keuze te maken voor wel of niet inzetten van onderzoekend leren.

De oplossing blijkt hier te liggen in het maken van keuzes.

In verband met korte onderwijstijd, kunnen niet alle lessen zo worden uitgevoerd als de methode voorschrijft. Echter, door met eigen leerkrachtinzichten te kijken naar de doelen en de middelen welke hiervoor cruciaal zijn en welke niet, kunnen de doelen toch behaald worden.

Doormiddel van het stappenplan (Eerste Hulp Bij Wereld Oriëntatie) wordt de leerkracht bijgestaan in het maken van denkstappen.

Bij het in gebruik nemen van het stappenplan werd een gevoel van zekerheid ervaren omdat het stappenplan heeft aangezet tot het goed bestuderen van het thema en de doelen van de lessen daardoor scherp voor ogen kwamen. Hiermee kon de leerkracht bepalen welke middelen echt nodig waren en welke niet. Daardoor kan de onderwijstijd effectiever worden ingezet. De leerkracht heeft minder leertijd nodig voor het behalen van de doelen, doordat zij overbodige onderdelen kan weglaten zonder aan het einde van het thema minder doelen te hebben behaald.

Huidige situatie

In groep 6 van basisschool de Hoeksteen geef ik uit de methode Blink wereld een les aardrijkskunde. Ik heb de les goed voorbereid en weet precies wat de doelen van de les zijn. Op de planning van de dag zie ik dat ik ongeveer een uur de tijd heb. Ik ben van plan de les helemaal volgens de handleiding te geven, want dan doorlopen de leerlingen alle stappen van de onderzoekscyclus (Klapwijk, 2014). Al bij de inleiding van de les, waar ik veel ruimte laat voor de voorkennis en ideeën van de leerlingen, merk ik dat ik er vlotter doorheen moet om binnen een uur klaar te zijn. De leerlingen mogen een hypothese invullen bij de eerste opdracht. De methode heeft een onderzoeksvraag bij deze opdracht gesteld en de leerlingen vullen in wat zij vooraf denken dat het antwoord hier op is. De antwoorden van de leerlingen zijn creatief en zeer uiteenlopend. Slechts één leerling denkt al een in de goede richting. Vervolgens krijgen de leerlingen een filmpje te zien op het digibord. Hierin krijgen zij wat informatie, maar het is nog niet genoeg. In het bronnenboek staat alles wat ze moeten weten. Alleen bij geen enkele van de opdrachten moeten de

leerlingen hier ook echt uit gaan lezen. Ik krijg het nu benauwd, want de leerlingen hebben de helft nog niet geleerd van wat ze volgens de doelen moeten behalen, en ik zie even niet voor me hoe de leerlingen dit zelf binnen de tijd moeten bereiken, zonder dat ik hen precies vertel wat er in het bronnenboek staat.

In de opdrachten worden allerlei goede vragen gesteld waardoor de leerlingen zelf gaan nadenken over een antwoord. Maar de leerlingen lezen voor het formuleren van een antwoord niet goed wat er in het bronnenboek staat. Ondanks dat ik herhaaldelijk en duidelijk heb aangegeven dat de leerlingen dit wel moeten doen om tot een goed antwoord te komen.

Ik leg de les stil en besluit klassikaal de informatie uit het bronnenboek te behandelen vóór de leerlingen verder werken in hun werkboek.

Gelukkig. Alles komt op zijn pootjes terecht, want ik zie nu in de werkboeken antwoorden verschijnen die zij uit het bronnenboek hebben. Wel in eigen woorden, want nog steeds nemen de leerlingen niet de moeite om terug te lezen.

Bij de nabespreking weet ik te concluderen dat de lesdoelen bereikt zijn. De kennis die de leerlingen moesten op doen, hebben zij inderdaad opgedaan.

Ik ben toch ook teleurgesteld. De leerlingen hebben niet zelf hoeven onderzoeken voordat zij tot een antwoord kwamen, want

ik heb het hen verteld. De leerlingen hebben niet samen hoeven werken en dus ook nauwelijks hoeven communiceren. In een klap alle oefening op de vaardigheden van het onderzoekend leren en de vaardigheden van de 21^e eeuw weg. Zonde.

Wat zijn pijnpunten?

Om de hiaten in het werken met de methode Blink wereld goed voor ogen te krijgen is er onder het team van leerkrachten een enquête verspreid. In deze enquête is de aandacht gericht op de tevredenheid ten aanzien van het werken met de methode.

Twee punten werden door verschillende leerkracht als onprettig beschouwd:

1. Veel materialen nodig bij de lessen.
2. Er is veel tijd nodig voor de les. Zowel in lestijd als in voorbereidingstijd.

Waar zitten deze pijnpunten hem nu precies in? Ik vond eigenlijk niet dat ik bijzonder veel materialen nodig had. Het ging in de meeste gevallen om computers. De school heeft ruim voldoende chromebooks tot zijn beschikking, dus is dat in de meeste gevallen ook geen probleem. Atlassen dan? Ook deze zijn meestal geen probleem. Hiervan heeft de school net een nieuwe stapel binnengekregen. Maar na wat bladeren kwam ik toch een les tegen waarbij minder gangbaar lesmateriaal nodig was. Snickers en marsen. Ja, dat is

schrikken als je 's morgens binnen komt in je klas, je lessen goed bekijkt en tot de ontdekking komt dat je de les niet kan geven, of niet helemaal, omdat je de materialen niet hebt. Vergeleken bij andere methodes is dit wel opvallend.

Van een collega hoorde ik dat zij met haar klas voor een van de lessen hunebedden moest maken. De methode schreef hier het gebruik van stenen voor. Dit zouden stenen zijn die groter dan een kiezel, maar kleiner dan een kei moesten zijn.

“Tijd voor de voorbereiding is niet in verhouding met de inhoud van de les.”

Dit brengt ons gelijk bij het tweede pijnpunt. Deze collega heeft actief gezocht bij tuincentra en heeft het niet gevonden. Er heeft dus veel tijd gezeten in deze les. En dat terwijl ze de les uiteindelijk alsnog niet helemaal volgens methode kon uitvoeren. Ze heeft grote keien meegebracht en het klassikaal behandeld.

WAT ZIJN PLUSPUNTEN?

Blink wereld is lang niet alleen kommer en kwel. Dat bleek wel uit de enquête. De leerkrachten geven bijvoorbeeld aan dat de betrokkenheid vaak heel hoog is en zij zien dat als zij de tijd eenmaal wél maken, de lessen op het gebied van onderzoekend leren en de vaardigheden van de 21e eeuw een groot succes zijn.

“Het onderzoekend leren is een voordeel van de methode Blink Wereld.”

“De lessen bevatten een onderzoeksvraag en komen daar aan het einde van de les op terug.”

ONDERZOEKEND LEREN

De leerkrachten zijn dus blij met het onderzoekende karakter van de methode. Maar wat is onderzoekend leren nu eigenlijk?

Bij onderzoekend leren wordt er gewerkt volgens de cyclus van onderzoekend leren.

(Klapwijk, 2014)

Klapwijk en Holla(2014) vullen de onderzoekscyclus als volgt in:

1. Verwonderen

De leerlingen gaan met alle zintuigen waarnemen en ontdekken. Wat zij hierbij ondervinden verwoorden zij. Ook ontstaan hier de eerste vragen.

2. Verkennen

De leerlingen inventariseren ervaringen, kennis en meningen. Leggen verbanden en raadplegen bronnen. Ook formuleren zij een

onderzoeksvraag en bedenken hypothesen.

3. Onderzoek opzetten

De leerlingen stellen hun onderzoeksvraag vast en bedenken testsituaties waarbij zij rekening houden met variabelen, validiteit en bepalen zij welke materialen er nodig zijn.

4. onderzoek uitvoeren

Hier gaan de leerlingen het onderzoek uitvoeren. Daarbij moeten zij waarnemen, gegevens verzamelen en noteren, bespreken en analyseren.

5. concluderen

De leerlingen ordenen en vergelijken de gegevens, formuleren conclusies. Ook bepalen zij de betrouwbaarheid van de conclusie en worden er nieuwe vragen geformuleerd.

6. presenteren

Hier bedenken de leerlingen voor wie het onderzoek belangrijk is en hoe zij hun boodschap in een presentatie goed kunnen overbrengen.

Klapwijk en Holla (2014) geven met grote nadruk aan dat de leerkracht bij deze manier van werken niet meer een sturende factor is, maar juist in een rol stapt van inspirator en coach. Daarbij is het belangrijk dat je de leerlingen de ruimte geeft om zelf te ontdekken.

21ST CENTURY SKILLS

De leerkrachten van basisschool de Hoeksteen geven aan blij te zijn met de mate waarin er in de methode ruimte is voor de vaardigheden van de 21^e eeuw, ook wel de 21st century skills genoemd. Het gaat hierbij om 11 competenties van Nationaal expertisecentrum Leerplanontwikkeling (SLO) en kennisnet. Bijvoorbeeld vaardigheden als kritisch denken, creatief denken, probleem oplossen, ict-basisvaardigheden, informativaardigheden, computational thinking en mediawijsheid. Het beheersen van deze vaardigheden helpt leerlingen om zich klaar te maken voor de maatschappij van de 21ste eeuw).

slo nationaal expertisecentrum leerplanontwikkeling

Kennisnet

(Klapwijk, 2014)

HOE KOMT DIT TERUG IN DE METHODE BLINK WERELD?

Zowel de vaardigheden van de 21^e eeuw, als de onderzoekscyclus van het onderzoekend leren komen terug in de methode Blink wereld.

De onderzoekscyclus (Klapwijk, 2014)s heeft Blink Wereld op eigen behoefte aangepast en ziet er als volgt uit:

DE ONDERZOEKSCYCLUS

- ✓ **Verwonderen:** elke les begint met een prikkelende foto of afbeelding die nieuwsgierig maakt.
- ✓ **Onderzoeksvraag:** de onderzoeksvraag zet aan tot nadenken en vraagt om een eerste, eigen, voorlopig antwoord.
- ✓ **Verkennen:** je gaat ontdekken wat je al weet of nog nodig hebt voor je onderzoek.
- ✓ **Input:** je krijgt de kennisbasis die nodig is om onderzoek te doen.
- ✓ **Onderzoek doen:** tijdens het praktische onderzoeksgedeelte spelen observeren en redeneren een belangrijke rol.
- ✓ **Concluderen:** elk onderzoek eindigt met een conclusie.
- ✓ **Delen:** conclusies worden gedeeld met de klas.
- ✓ **Verdiepen:** na elke les is verdieping mogelijk door middel van een plusopdracht.

(Blink, 2018)

Ook de vaardigheden van de 21^e eeuw krijgen ruimschoots plek in de methode. Zo zie ik veel terug in de lessen dat de leerlingen zelf informatie moeten opzoeken op internet. Daarbij gebruiken zij ICT – basisvaardigheden, informativaardigheden en mediawijsheid.

Blink wereld heeft in een brochure het volgende geschreven over de wijze waarop de verschillende vaardigheden van de 21^e eeuw terug komen in haar lessen:

Creatief denken

- Zelf kunnen onderzoeken en ondernemen;
- Out of the box kunnen denken;
- Creatieve technieken toepassen om tot nieuwe inzichten te komen;
- Risico's durven nemen en fouten zien als leermomenten.

Kritisch denken

- Oorspronkelijk nadenken;
- Jezelf vragen stellen;
- Open staan voor standpunten van anderen;
- Standpunten van anderen toetsen aan die van jezelf.

Probleemoplossend denken

- Problemen kunnen zien en benoemen;
- Mogelijke oorzaken benoemen;
- Oplossingen bedenken en benoemen;
- Oplossingen uitvoeren.

Samenwerken

- Zien dat iedereen een eigen rol heeft in samenwerking;
- Grip hebben op jouw rol en durven wisselen van rol;
- Communiceren over jouw wensen;
- Zien wat jij in samenwerking in te brengen hebt.

Communiceren

- Leren nadenken over wat jij wil communiceren;
- Je boodschap goed overbrengen aan een persoon, groep of in de media;
- Boodschappen van anderen verwerken en interpreteren;
- Patronen zien in de communicatie van jezelf en anderen en daarop kunnen inspelen.

Sociale en culturele vaardigheden

- Jezelf kunnen handhaven in verschillende sociale en culturele omstandigheden;
- Leren welke verschillen er zijn tussen sociale en culturele omstandigheden;
- Weten welke vaardigheden je goed kunt gebruiken in een andere omstandigheid;
- Je kunnen inleven in andere werelden.

zelfregulering

- Jezelf doelen leren stellen;
- Reflecteren op je doelen;
- Verantwoordelijkheid nemen voor je keuzes;
- je ontwikkelen door het behalen van doelen of ze bij te stellen.

digitale geletterdheid

- ICT basisvaardigheden leren;
- Digitaal bruikbare en betrouwbare informatie kunnen zoeken;
- Mediawijs zijn;
- Weten dat je computertechnologie kunt gebruiken voor het zoeken naar oplossingen

(Blink, 2018)

BETROKKENHEID

Uit de enquête is naar voren gekomen dat de leerkrachten hoge betrokkenheid van de leerlingen ervaren tijdens de lessen van Blink wereld. Ik vroeg mij af waar deze hoge betrokkenheid door getriggerd wordt.

Arja Kerpel (2018) stelt dat betrokkenheid voor een groot deel bepaald wordt door vier factoren.

1. Emoties: Hoe voel ik mij nu?

2. Interesse: Ben ik geïnteresseerd?

3. Relevantie: Is dit belangrijk?

4. Doeltreffendheid: Kan ik dit?

Ik denk dat het gevoel van de leerlingen niet sterk beïnvloed kan worden door de inhoud van de les. Echter voor het onderdeel interesse geldt dit juist wel. De manier waarop de stof gebracht wordt, kan wel een zekere interesse bij de leerlingen opwekken. Dit kan bijvoorbeeld door te werken met filmpjes, spelletjes, verhalen, etc. Dit doet de methode dan ook in overvloed. Ik denk niet dat de leerlingen altijd precies begrijpen waarom het belangrijk is dat zij iets leren, maar door de manier waarop Blink Wereld haar lessen vorm geeft, krijgt het kind wel snel het gevoel dat het belangrijk is.

Doordat de lessen zo vorm gegeven worden dat de leerlingen zelf op onderzoek uit gaan, valt het mij op dat de leerlingen heel zelfverzekerd aan de slag gaan. Waar ik bij een gemiddelde rekenles van de zwakkere leerlingen regelmatig de welbekende “ik kan het niet” te horen krijg, krijg ik dat bij de lessen van Blink Wereld zelden.

Ik denk dat ik hieruit kan concluderen dat mevrouw Kerpel de spijker op zijn kop slaat door bij de betrokkenheid uit te gaan bij deze vier factoren. In de methode Blink wereld, zijn ze in ieder geval duidelijk te herkennen en

worden zij ook bevestigd in de lespraktijk.

Waar liggen oplossingen?

We weten nu waar de school tegenaan loopt bij het werken met Blink Wereld. Maar we weten ook waar bij Blink de sterke punten liggen. Toen ik mij over een oplossing wilde buigen stond één ding voor mij wel vast. De lesdoelen moeten allemaal behaald kunnen worden en ook de vaardigheden van het onderzoekend leren en de 21e eeuw mogen niet in het geding komen. Dit omdat dat nu juist zo een mooie factor van de methode is.

“De onderwerpen van de les zijn aantrekkelijk, de betrokkenheid is zeer goed.”

De leerlingen zijn namelijk van nature betrokken bij de lessen en dat komt doordat de methode met de hands-on aanpak, waarbij de leerlingen veel zelf aan de slag mogen, bij de interesses van de leerlingen aansluit, zonder te veel van hen te vragen.

Ik ben er van overtuigd dat de lesdoelen kunnen worden gehaald, zodat de leerlingen leren wat zij moeten leren, zonder er overdreven veel tijd in te steken, maar door selectief om te gaan met de verschillende lessen. Hierbij ga ik er van uit dat de leerkrachten vaardig zijn in hun vak en in staat zijn keuzes te maken. Echter kan het hen makkelijker gemaakt worden door de keuzes

in de vorm van denkstappen al voor te leggen.

“De methode is ingewikkeld, het is niet altijd duidelijk welke lesinhoud er bij de dia’s van de les hoort.”

Ik heb een stappenplan ontworpen welke moet zorgen dat de leerlingen genoeg mee krijgen van zowel het onderzoekend leren, waarin de 21^e-eeuwse vaardigheden voor een groot deel vertegenwoordigd worden, als de lesdoelen, waarin voornamelijk de lesinhoud en nieuwe informatie wordt vertegenwoordigd.

EHBWO

Op de laatste pagina van dit artikel zie je een stappenplan (Eerste Hulp Bij Wereld Oriëntatie, EHBWO) dat volgens mij de oplossing biedt.

De leerkracht die op het punt staat met een klas te starten aan een nieuw thema uit de methode. Buigt zich vooraf eens goed over de methode. Ja, dit kost ook tijd, maar nu is de voorbereiding voor een groot deel voorafgaand aan het hele thema, en daarna kunnen dus 5 lessen, want elk thema bestaat uit 5 lessen, met een vergelijkbare voorbereiding als alle andere lessen gegeven worden.

De leerkracht neemt alle lessen globaal door en bekijkt wat zij nodig heeft om de lessen uit te voeren. Op dit moment heeft zij nog genoeg tijd om dit te organiseren of te bepalen dat zij

deze materialen niet op tijd zal hebben, en de les anders te organiseren.

In elke les zie je dat Blink de stappen van het onderzoekend leren doorloopt. Echter, om het onderzoekend leren te oefenen, hoef je dit de leerlingen niet elke keer zelf te laten doen. Zo kan de leerkracht er voor kiezen om bijvoorbeeld twee van de vijf lessen meer tijd in de plannen, zodat de leerlingen het onderzoekend leren oefenen door het zelf of met elkaar te doen. En de andere drie lessen de leerlingen meer klassikaal mee te nemen. Hierbij kan de leerkracht naar eigen inzicht, sterke leerlingen evengoed zelf aan het werk zetten. Bij deze lessen zal er minder tijd ingepland hoeven te worden omdat de leerkracht het tempo dan kan bepalen.

Ik vermoed dat de leerkracht naar verloop van tijd steeds meer leerlingen zelf aan de slag kan zetten tijdens de lessen die de leerkracht eigenlijk klassikaal bedoeld had, omdat de leerlingen zo ook regelmatig met sturing van de leerkracht hebben kunnen aanvoelen hoe het onderzoekend leren nu precies werkt.

In de eerste stap van het stappenplan bepaald de leerkracht voor zichzelf of zij de les als een les onderzoekend leren gaat behandelen. Als zij er voor kiest dit wel te doen, zal zij die les als coach optreden en de leerlingen niet aan de hand meenemen. Zo worden de 21st century skills

Leestips

Kennisnet, verschillende schrijvers over onderdelen van de 21st century skills

Informatievaardigheden:

<https://www.kennisnet.nl/artikel/informatievaardigheden-zelfreflectie-is-de-sleutel-tot-beter-zoekwerk/>

Mediawijsheid

<https://www.kennisnet.nl/artikel/mediawijsheid-je-krijgt-meer-kansen-in-het-leven/>

Computational thinking

<https://www.kennisnet.nl/artikel/computational-thinking-op-een-creatieve-manier-problemen-oplossen/>

Kritisch denken

<https://www.kennisnet.nl/artikel/kritisch-denken-maak-keuzes-nadat-je-alle-perspectieven-bekeken-hebt/>

Probleem oplossen

<https://www.kennisnet.nl/artikel/probleem-oplossen-door-iets-te-maken-ervaar-je-dat-je-het-zelf-kan/>

ICT-basisvaardigheden

<https://www.kennisnet.nl/artikel/ict-basisvaardigheden-als-je-techniek-snapt-maak-je-bewustere-keuzes/>

Samenwerken

<https://www.kennisnet.nl/artikel/samenwerken-met-het-juiste-team-kan-je-overal-iets-van-maken/>

Sociale en culturele vaardigheden

<https://www.kennisnet.nl/artikel/sociale-culturele-vaardigheden-sluit-aan-bij-de-wereld-van-leerlingen/>

Communiceren

<https://www.kennisnet.nl/artikel/communiceren-de-context-zegt-soms-meer-dan-het-bericht-zelf/>

Creatief denken

<https://www.kennisnet.nl/artikel/door-creatief-te-denken-leer-je-je-onderscheiden/>

voor de leerlingen onvermijdelijk om in te zetten.

Bij de tweede stap bepaald de leerkracht het doel van de les. Vervolgens kan de zij bepalen of de les echt nodig is. Zo is de vijfde les van elk thema vaak een nuttige les op het gebied van onderzoekend leren, maar draagt het niet bij aan de kennis die de leerlingen moeten opdoen voor het behalen van de doelen van het thema. Hier kan de leerkracht er dus voor kiezen om in verband met tijdgebrek de les weg te laten, maar als de leerlingen eigenlijk weer toe zijn aan oefening op het gebied van onderzoekend leren, juist wel veel aandacht te geven. Tot slot kijkt de leerkracht of de les nog materialen vraagt die vooraf klaargezet dienen te worden.

Gebruik van het EHBWO

Ik heb het nieuwe thema voorbereid met behulp van dit stappenplan, maar helaas worden de eerste lessen pas na de meivakantie in uitvoering gebracht. Het gebruiken van het EHBWO bij de voorbereiding viel bij mij

in hele goede aarde. Ik heb het gevoel dat ik weet waar ik aan begin voor ik de lessen ga geven. Dit komt doordat ik de doelen scherp voor ogen heb en ik daardoor precies weet welke stappen ik wel en niet wil nemen om deze doelen met de leerlingen te bereiken. Daardoor kan ik heel effectief en efficiënt te werk gaan tijdens de lessen.

Na dit stappenplan een thema lang te gebruiken zouden er eventueel stappen bij geplaatst of weggelaten kunnen worden. Misschien is een stap overbodig gebleken of is er een stap die na gebruik wel nodig blijkt, maar nu niet is opgenomen in het stappenplan. Wat hierbij heel belangrijk is, is dat na het doorlopen van de stappen zowel het onderzoekend leren, als het oefenen van de vaardigheden van de 21^e eeuw behouden blijven in het thema naast het leren van de leerstof op het gebied van wereldoriëntatie.

Ik denk dat het stappenplan aanzet tot actief bestuderen van de thema's, waardoor de leerkracht selectief en kritisch kan kijken naar de te nemen

stappen op weg naar het behalen van de doelen van het thema. Aangezien de doelen bij de lessen in de methode voornamelijk gebaseerd zijn op de kennis die de leerlingen op doen, moet de leerkracht zelf de doelen op het gebied van onderzoekend leren bepalen.

Doordat de leerkracht zelf de touwtjes in handen kan houden, kan de leerkracht gemakkelijk rekening houden met de verschillende niveaus in de klas. Daardoor zullen de leerlingen op eigen niveau kunnen werken en zal de betrokkenheid van de leerlingen hierdoor niet verzwakken.

Bibliografie

Blink. (2018). *De 21st century skills in Blink Wereld.* 's-Herthogenbosch: Blink Wereld.

Kerpel, A. (2018, mei 09). *Betrokkenheid!* Opgehaald van www.wij-leren.nl: <https://wij-leren.nl/betrokkenheid-marzano.php>

Klapwijk, R. H. (2014). *Leidraad onderzoekend en ontwerpend leren.* Delft: Wetenschapsknooppunt Zuid-Holland.

Pijpers, R. (2018, mei 9). *Alles wat je moet weten over de 21e eeuwse vaardigheden.* Opgehaald van www.kennisnet.nl: <https://www.kennisnet.nl/artikel/alles-wat-je-moet-weten-over-21e-eeuwse-vaardigheden/>

Start nieuw thema Blink Wereld

Lessen die geschikt zijn voor onderzoekend en ontwerpend leren

Bepaal het doel van de les

Gebruik de onderzoeksclusus voor de inhoud van de les

Kan deze les ook gemist worden, is de inhoud van deze les echt relevant voor de leerlingen?

Heb je verder nog materialen nodig? Verzamel deze.

Doordat het hier om een onderzoekende les gaat, zullen de kinderen veel gebruik maken van 21st century skills, begeleid de kinderen hier op door goede denkvragen te stellen die de kinderen verder helpen in het proces.

Lessen die niet geschikt zijn voor onderzoekend en ontwerpend leren

Bepaal het doel van de les

Kan deze les ook gemist worden, is de inhoud van deze les echt relevant voor de leerlingen?

Gebruik het bronnenboek voor de inhoud van de les.

Heb je verder nog materialen nodig? Verzamel deze.

Doordat je het onderzoekende element weg laat, zal de betrokkenheid minder zijn. Zorg dat de les aantrekkelijk blijft voor de leerlingen door gebruik te maken van coöperatieve werkvormen of bijvoorbeeld het werken met een quiz

TOELICHTING

De student gaat op een creatieve manier om met vraagstukken die voortkomen uit de specifieke onderwijscontext en die betrekking hebben op het gekozen uitstroomprofiel. Zie artikel.

De student zoekt naar systematiek in het beantwoorden van een vraag.

In eerste instantie vond ik het lastig om te starten. Ik wist niet goed waar te beginnen en hoe vervolgens verder. Maar ik wist gelukkig wel wat ik kon doen om mijzelf hierin wat houvast te geven. Het boek *Praktijk onderzoek in de school* van van der Donk en van Lanen bood uitkomst. Zij spreken over een cyclus voor praktijk onderzoek. Dit heeft mij de houvast gegeven die ik zocht.

Ik heb de volgende stappen doorlopen:

1. Oriënteren
2. Richten
3. plannen
4. Verzamelen
5. ontwerpen.
6. analyseren en concluderen
7. rapporteren en presenteren.

De student maakt flexibel gebruik van de onderzoekscyclus.

De onderzoekscyclus is door mij flexibel gebruikt omdat ik niet zo maar door ging. Maar bijvoorbeeld al bij het plannen was, maar toch nog iets wilde veranderen van het onderdeel plannen. Op die manier heb ik mijn praktijkonderzoek tot op het laatste moment steeds aangepast en veranderd, tot alles perfect met elkaar samen viel en klopte.

De student beschouwt de eigen vraag mede vanuit de theorie.

Ik heb de onderzoeksvraag zeker vanuit de theorie beschouwd. Ik wilde niet alleen maar doen wat voor mij goed voelde. Hoewel je daar in de praktijk vaak ook heel veel waardevolle informatie uit kan halen. Is de informatie uit de theorie heel belangrijk geweest. Daardoor kon ik gerichte keuzes maken op weg naar mijn antwoord op de onderzoeksvraag.

De student verzamelt systematisch en met geëigende methoden data om de vraag te beantwoorden. De student betreft in zijn dataverzameling verschillende perspectieven.

Ik ben aan mijn informatie gekomen op 3 manieren. De eerste was: observeren. Ik heb mijn eigen lessen gefilmd en terug gekeken. Dit was heel waardevol. Want ik zag bij het terugkijken beter wat ik zelf al deed. Zo kon ik dit beter vergelijken met de manier die de methode eigenlijk aanreikt. Daarnaast heb ik een enquête verspreid onder het team van leraren op mijn stageschool, basisschool de Hoeksteen. Helaas heb ik hierop minder reacties gehad dan ik zou willen, maar ik kon er wel mijn informatie uit halen. Tot slot heb ik veel theorie gezocht. Toen ik eenmaal wist hoe ik mijn lessen gaf en hoe de andere leerkrachten met de methode werkten, kon ik gericht op zoek naar theorie. Op deze manier heb ik mijn eigen perspectief, die van mijn collega's en die van auteurs in mijn praktijk onderzoek meegenomen.

De student hanteert passende methodes van analyse. De student verbindt conclusies aan de uitgevoerde analyse van de data.

De video van de lessen die ik gefilmd heb, heb ik met een open blik terug gekeken. Ik heb hiervoor vooraf niet geen observatieschema voor gemaakt. Dit heb ik bewust gedaan. Ik was bang dat als ik te gericht ging kijken, ik andere dingen over het hoofd zou zien. Ik heb in deze observatie vooral gezien, dat ik veel en lang aan het woord was tijdens de les, terwijl ik eigenlijk juist wilde dat de kinderen snel zelf aan de slag konden. Ik had dus meer tijd dan gewenst nodig om de kinderen genoeg informatie te geven om aan het werk te kunnen.

De enquêtes heb ik doormiddel van horizontaal vergelijken (Van der Donk, 2016) geanalyseerd.

Vraag	Antwoord 1	Antwoord 2	Antwoord 3	Gezamenlijke conclusie.
Als je de methode Blink met een woord moet omschrijven, welk woord is dat dan? Waarom koos je dit woord.	Vernieuwend, omdat het anders is dan alle andere methoden die ik gezien heb.	Aansprekend. Uitdagend voor de leerlingen. Onderwerpen die aanspreken bij doeners en denkers. Veel afwisseling.	Ingewikkeld Veel voorbereiding, onduidelijkheid wat de bedoeling is qua inhoud bij elke dia van de les. Indeling info op de site is onlogisch.	Ik zie 2 positieve en 1 negatief woord. De algemene indruk lijkt dus meer positief dan negatief te zijn.
Hoe zou je de betrokkenheid van de leerlingen tijdens de lessen van Blink omschrijven? Verdeel 100 procent over de verschillende omschrijvingen van de betrokkenheid. Bijvoorbeeld: Zo kan het zijn dat je denkt dat 10 procent van de leerlingen een lage betrokkenheid heeft, 10 procent schijnbetrokkenheid en 80 procent maximale betrokkenheid.	Geen betrokkenheid 0% Lage betrokkenheid 0% Matige betrokkenheid 10% Schijnbetrokkenheid 0% Hoge betrokkenheid 80% Maximale betrokkenheid 10%	Geen betrokkenheid 0% Lage betrokkenheid 0% Matige betrokkenheid 0% Schijnbetrokkenheid 3% Hoge betrokkenheid 47% Maximale betrokkenheid 50%	Geen betrokkenheid 0% Lage betrokkenheid 10% Matige betrokkenheid 20% Schijnbetrokkenheid 20%(voldoende) Hoge betrokkenheid 40% Maximale betrokkenheid 10%	Geen betrokkenheid niks Lage betrokkenheid Komt weinig voor Matige betrokkenheid Komt een beetje voor Schijnbetrokkenheid komt een beetje voor Hoge betrokkenheid komt veel voor Maximale betrokkenheid komt veel voor. De algemene betrokkenheid ligt hoog.
Noem 2 voordelen aan de lessen van methode Blink.	De onderzoeksvraag en terugkomen hierop De mooie filmpjes en foto's	21 century skills Zorgt voor hoge motivatie	Moderne methode, Mooi beeldmateriaal, gebruik digibord, gebruik internet bij opdrachten, mooi bronnenboek, goede klantenservice. Methode kan zich elk jaar aanpassen naar aanleiding van ervaringen door gebruikers.	Ik zie hier dat er veel dingen genoemd worden vanuit het onderzoekend leren en de 21st century skills.
Noem 2 nadelen aan de lessen	De ingewikkelde uitleg van	Wat chaotische opbouw van de	Ik heb er 6 1 onlogische inleiding	Ik zie hier veel dingen die te maken hebben met

<p>van methode Blink.</p>	<p>opdrachten</p> <p>De lessen duren te lang</p>	<p>leerkracht interface</p> <p>Topo loopt veel vast</p>	<p>downloads op de site.</p> <p>2 veel voorbereiding.</p> <p>Volgorde + inhoud dia's soms onduidelijk</p> <p>3 veel materiaal nodig.</p> <p>4 Veel uitweiding bij opdrachten.</p> <p>Sluit niet direct aan p wat leerlingen moeten weten over het thema. Grote delen schrift daardoor niet gebruikt.</p> <p>5 Mis een stuk kennisoverdracht. Bronnenboek wordt onvoldoende gebruikt door de hele groep.</p> <p>6 Bij herhaling levels topomasters krijgen de leerlingen steeds dezelfde meerkeuze vragen. Nieuwe leerlingen moeten beginnen bij het eerste level.</p>	<p>de gebruiksvriendelijkheid van de methode.</p> <p>Daarnaast zie ik dat de lessen te lang duren en dat de methode wat ingewikkeld is.</p> <p>Dat de methode wat ingewikkeld is, kan als resultaat hebben dat de leerkrachten veel tijd nodig hebben voor de voorbereiding.</p>
<p>Vind je dat de leeropbrengst van de lessen van Blink in verhouding zijn met de tijd die je voor een les nodig hebt?</p> <p>Zo nee, wat moet er volgens jou anders?</p>	<p>Leeropbrengsten zijn moeilijk te meten, omdat het voor mij niet inzichtelijk is wat er bij de kinderen blijft hangen. Alleen kijkend naar de toetsen, lijkt de opbrengst niet helemaal in verhouding. Hij is volgens mij te laag.</p>	<p>Ja.</p>	<p>Nee. Te veel uitweiding. Een complete les kan bijna niet gegeven worden in de tijd die ervoor staat. Opdrachten sluiten ook niet altijd aan bij wat de kinderen van een les moeten weten. Dus kritisch kijken naar de verwerking.</p>	<p>Twee leerkrachten geven aan dat zij de leeropbrengsten laag vinden in verhouding tot de tijd die zij er in steken.</p>
<p>Als je kijkt naar de manier waarop jij de lessen van Blink tot uitvoering brengt, wat zijn</p>	<p>Sterk: Enthousiasme</p> <p>Minder sterk: Er de tijd niet voor nemen.</p>	<p>-</p>	<p>Sterk: Goede voorbereiding, ben selectief, pas dingen aan en ben enthousiast tijdens de les.</p>	<p>Enthousiasme uitstralen lijkt belangrijk tijdens de lessen.</p>

<p>dan volgens jou, jouw sterkste punten?</p> <p>En wat zijn daarin de minst sterke punten?</p>			<p>Minder sterk: Les loopt vaak anders dan gepland/verwacht, vertel vaak al te veel.</p>	<p>Ook hier komt het aspect van de tijd van de voorbereiding toch weer naar voren.</p>
<p>Hoe bereid je de lessen van blink voor? Hoe veel tijd heb je daar gemiddeld ongeveer bij nodig?</p> <p>Wat vind je daarvan?</p>	<p>Ik heb ongeveer 10 minuten nodig, wanneer er veel extra materiaal nodig is, meer tijd.</p>	<p>Een weet van te voren kijk ik of ik iets nodig heb en draai ik de voorbereiding uit. Deze lees ik van te voren een paar keer door. De achtergrond informatie en filmpjes zijn interessant. Om de beleving groter te maken is materiaal nodig. Dat vraagt tijd en organisatie. Ik vind dat niet erg, maar ik kan mij voorstellen dat men dat als hoge werkdruk kan ervaren.</p>	<p>1 dag ervoor, thuis. 2 op school vooraf de dia's, bronnenboek en verwerkingsopdrachten doornemen</p> <p>Vorbereiding kost in verhoudin met andere methoden te veel tijd. Ik schat ongeveer 3 kwartier per les.</p>	<p>Twee leerkrachten geven aan veel tijd te steken in de voorbereiding.</p>

Uit deze antwoorden haalde ik vooral dat tijd een probleem is en dat onderzoekend leren heel er gewaardeerd wordt.

De student presenteert de onderzoeksgegevens op een passende wijze.

In een presentatie op mijn stageschool en op het bestuurskantoor van mijn stageschool zal ik mijn onderzoeksgegevens laten zien met behulp van een poster.

De student redeneert helder en samenhangend.

Zie artikel

De student brengt focus aan en onderscheidt hoofd- en bijzaken.

Zie artikel

De student beschouwt zijn eigen denken en het denken van anderen op kritische wijze. Volgens Klapwijk en Holla (2014), gaan kinderen bij het onderzoekend leren vanuit hun eigen verwondering op zoek naar antwoorden op hun vragen.

Ik vind dat de methode Blink wereld hier toch een beetje de plank mis slaat. In geen enkele les mag de leerling zelf of in een groepje de onderzoeksvraag zelf bepalen. Zonde, want ik denk dat de kinderen dit best zelf zouden kunnen, bijvoorbeeld door vooraf een filmpje te laten zien dat tot denken aanzet. De leerlingen kunnen dan naar aanleiding van het filmpje zelf een onderzoeksvraag opstellen en daar antwoord op gaan geven.

Aan de andere kant zou dat wel lastig kunnen zijn, want daardoor hebben alle leerlingen of groepjes leerlingen een andere leeropbrengst. Het kan zijn dat de kinderen heel uiteenlopende uitgangspunten hebben gekozen. Daarom zou dit alleen in de vorm van een verdiepende of verbredende les ingezet kunnen worden.